

Onderzoeks fiche

Algemeen	
Titel	"Inclusief de middelbare school"
Onderzoeker	Annet De Vroey en Katrien Roelandts
Promotor	Lisette Vanhelmont
Co-promotor	Prof. Katja Petry, KU Leuven
Instelling	Banaba buitengewoon onderwijs, Lerarenopleiding KHLeuven i.s.m. Centrum voor gezins- en orthopedagogiek, KU Leuven
Periode	September 2008-augustus 2011
Opdrachtgever/financieringsbron	Projectmatig wetenschappelijk onderzoek
Link/URL	http://ipass.khleuven.be

Samenvatting

Twaalf scholen voor secundair onderwijs werkten mee aan een kwalitatief onderzoek naar goede praktijk van inclusie. Deze scholen werden geselecteerd uit meer dan 200 scholen met leerlingen met een GON- of ION-attest (i.e. leerlingen die recht hebben op ambulante begeleiding vanuit het buitengewoon onderwijs). De scholen behaalden een sterke score op een online vragenlijst die als vooronderzoek peilde naar inclusief schoolbeleid en inclusieve klaspraktijk. De resultaten van het onderzoek tonen aan hoe scholen een proces doormaken van inclusieve schoolontwikkeling, dat sterk berust op een onderliggende stroom van gedeelde waarden en positieve relaties en op samenwerkende teams van ankerfiguren. Elk van deze 'ankers' zet vervolgens processen in gang die leiden tot een toenemende integratie van GON-praktijk in het brede zorg- of diversiteitsbeleid en in de dagelijkse klaspraktijk van de school. Inclusie wordt op deze manier ingebed in bestaande procedures of stelt procedures rond zorg en diversiteit bij. De grote toename van GON-leerlingen en GON-leerkrachten in middelbare scholen heeft voor doelmatige ondersteuningsstrategieën gezorgd, die minder gericht zijn op specifieke en individuele oplossingen en steeds meer op een universele en gedeelde aanpak. Klasgenoten spelen hierin een belangrijke rol. Leerkrachten tonen in hun aanpak in de klas veel sensitiviteit voor gewone en meer bijzondere vragen van jongeren, en vinden een goede balans in de instructietijd en het klasmanagement in heterogene groepen. Schoolteams nemen de volle verantwoordelijkheid voor de leerlingen met een GON-attest op. Ook leerlingen met een ION-attest (i.e. leerlingen met een verstandelijke beperking) zetten de scholen in beweging. Toch heeft de intensievere ondersteuning bij deze leerlingen niet altijd een grotere impact op het team; veel wordt uit handen genomen door een breder ondersteuningsteam. Tot slot wijzen de onderzoekers op enkele uitdagingen in deze schoolbrede evolutie: reflectie in het schoolteam én bij de ondersteunende teams omtrent de ondersteuningsvisie, de rol van handelingsgericht werken als een uitnodiging tot permanente evaluatie en de plaats van de ondersteuning bij adolescenten.

Referenties

Annet De Vroey & Katrien Roelandts (2012), Scholen in beweging. Keynote op studiedag 'Inclusief de middelbare school', 29 februari 2012

Annet De Vroey en Katrien Roelandts (2011), Scholen met ondersteuning. Verslag van het kwalitatief onderzoek naar inclusieve school- en klaspraktijk in middelbare scholen in Vlaanderen. Eindrapport PWO Inclusief de middelbare school, KHLeuven

Annet De Vroey (2009), Inclusieve praktijk in de middelbare school. Een internationaal perspectief aan de hand van een literatuurstudie. Onderzoeksrapport PWO Inclusief de middelbare school, deel 1. Heverlee, KHLeuven

Annet De Vroey (2009), Screening van inclusieve praktijk. Intern onderzoeksrapport PWO Inclusief de middelbare school, deel 2. KHLeuven

Annet De Vroey & Katrien Roelandts (2010), Activiteitenverslag kwalitatief onderzoek naar inclusieve praktijk. Intern onderzoeksrapport PWO Inclusief de middelbare school, deel 3, KHLeuven

Annet De Vroey & Katrien Roelandts (2011), Toepassing inclusieve klaspraktijk in de lerarenopleiding secundair onderwijs. Intern onderzoeksrapport PWO Inclusief de middelbare school, deel 4, KHLeuven, 44 pp.

Trefwoorden

Inclusief onderwijs, secundair onderwijs, specifieke onderwijsbehoeften